

Kirkko ei ole kristittyjen yhteisö ilman sosiaalis- karitatiivista diakoniatyötä

– kannanotto diakonian viran perusteista

Hyvän diakoniatyön edellytys on, että ammattikoulutuksen saaneita diakoniatyöntekijöitä on riittävästi seurakunnissa vastaamassa vaatimaan diakoniatyöhön. Diakoniatyöntekijöiden Liitto suosittelee, että seurakunnissa on yksi diakonian virka 3000 alueella asuvaa kohti, riippumatta seurakunnan hallintomallista. Diakoniabarometrin 2013 johtopäätöksissä suositellaan työn monipuolisuuden takaamiseksi, että seurakunnassa olisi hyvä olla vähintään kaksi diakonian virkaa.

Suomen kirkolla on ainutlaatuinen, vahva tapa tehdä diakoniaa. Se on kirkon luovuttamatonta työtä ihmisten hyväksi. Diakoniatyö vastaa ajan haasteisiin. Tämän on mahdollistanut työntekijöiden ammattiosaaminen hädän keskellä. Kirkkojärjestyksen 4 luvussa 3§ määrittellään, että seurakunnan ja sen jäsenten tulee harjoittaa diakoniaa. Diakonian tarkoituksena on kristilliseen rakkauteen perustuva avun antaminen erityisesti niille, joiden hätä on suurin ja joita ei muulla tavoin auteta. Diakonia perustuu Raamatun opetukseen lähimmäisenrakkaudesta ja alkukirkossa vakiintuneeseen tapaan huolehtia vähäosaisista. Auttamisen lisäksi diakoniaa ovat sielunhoito, hengellisten kysymysten kohtaaminen, keskinäisen yhteyden ja yhteistoiminnan vahvistaminen. Diakonian virka on osa kirkon hengellistä virkaa.

Suomessa sairaanhoitaja (Amk)-diakonissat ja sosionomi (Amk)-diakonit valmistuvat Diakonia-ammattikorkeakoulusta. Diakoniatyöntekijät voivat suorittaa myös ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon, joka antaa kelpoisuuden ylempää korkeakoulututkintoa vaativiin tehtäviin. Koulutus ja ammattitaito antavat perustan turvalliseen ja vastuulliseen asiakastyöhön.

Diakoniatyöntekijät hoitavat kirkkojärjestyksen mukaista työtään palvellen alueella asuvia, riippumatta heidän taustastaan. Ammatillista osaamista vaaditaan mielenterveys-, päihde-, talous- ja velkaongelmista kärsivien auttamisessa. Lisäksi työ edellyttää työntekijältä osaamista ja palveluohjaamista ihmisten erilaisissa elämäntilanteissa kuten yksinäisyydessä, perheväkivaltilanteissa, pari- ja ihmishuokesyksymyksissä. Työntekijät kohtaavat maahanmuuttajia ja syrjäytyneitä. Ihmisten ongelmat ovat kriisiytyneet, kun he tulevat diakoniatyöntekijän vastaanotolle. Usein diakonian asiakkaat ovat jääneet yhteiskunnan turvaverkkojen ulkopuolelle. Diakoniatyöntekijät vastaavat ryhmistä ja leireistä (suru-, päihde-, mielenterveys-, vanhus-, perhe- ja muita diakonisia ryhmiä/leirejä) sekä organisoivat erilaisia tapahtumia ja projekteja. Seurakunnan jumalanpalvelus- ja hartauselämä ovat osa diakoniatyötä.

Diakoniatyöntekijät ovat tottuneet työskentelemään vapaaehtoisten kanssa jo vuosikymmenien ajan. Vapaaehtoistoiminnan organisoiminen vaatii työntekijältä kykyä ja taitoa rekrytoida, kouluttaa ja toimia työnohjaajana. Vapaaehtoistyö on aina vapaaehtoisuudelle perustuvaa työtä eikä sillä voi korvata ammattimaista diakoniatyötä. Työntekijä on aina vastuussa ja johtaa vapaaehtoistyöntekijän tekemää työtä. Laadukas työ vaatii laaja-alaista verkostoitumista sekä seurakunnan sisällä että yhteiskunnan eri toimijoiden kanssa. Diakoniatyöntekijöiden asiantuntemusta kuullaan ja arvostetaan kunnan, valtion ja kolmannen sektorin taholta.

Seurakunnassa hyvän ja ammattitaitoisen diakoniatyön koordinointi ja organisointi vaatii, että sitä on johtamassa koulutuksen saanut diakonian ammattilainen. Lähiesimies kantaa työntekijästä ja työalasta enemmän vastuuta, kun johtaja tuntee diakonian kenttää ja on samalta työalalta. (Diakoniabarometri 2013, 58). Myös työnantajavelvoitteet ovat tulleet ko. tilanteessa paremmiksi hoidetuksi (emt. 56–58).

Kirkko kokonaisuudessaan on ilmaissut tahtonsa puheessa diakoniana tärkeydestä ja merkityksestä, teoissa tämä ei ole näkynyt. Kirkon tilastojen 2013 mukaan diakonian virkoja on lopetettu tai jätetty täyttämättä runsaasti. Vapautuvia diakonian virkoja ei tule jättää täyttämättä ilman erityisen painavia perusteita. Kirkon tulisi olla sanojensa mittainen.

Diakoniatyöntekijöiden Liitto ry
Hallitus 28.3.2014